Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка

факультет іноземної та слов'янської філології

Кафедра англійської філології та лінгводидатики

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету іноземної та
слов'янської філології
_____ Андрій КОВАЛЕНКО
«29» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

(перший рік навчання)

галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 035 Філологія

(шифр і назва)

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська

освітня-програма/програми Англійська та німецька мови (переклад включно)

Мова навчання українська

Погоджено
науково-методичною комісією
факультету іноземної та
слов'янської філології
«29» серпня 2024 р.
Голова
Громова Н.В., к.пед.н., доц.

Суми - 2024

Розробник:

Алексенко Світлана Федорівна кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської філології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри германської філології

Протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри
Подосиннікова Г.І., к.пед.н., доцент

Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Освітній ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Кількість кредитів – 3</td><td rowspan="13">Бакалавр</td><td colspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="12">Загальна кількість годин - 90</td><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>12 год.</td><td>4 - год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>16 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>год.</td><td>год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>60 год.</td><td>82 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Консультації:</td></tr>
<tr><td>2 год.</td><td>год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:
залік</td></tr>
</table>

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Організація та методологія лінгвістичних досліджень» є однією з основних дисциплін, що вивчається у педагогічному університеті на денній та заочній формах навчання в межах циклу загальної підготовки фахівців, здатних розв'язувати складні дослідницькі задачі і проблеми. Навчальна дисципліна «Організація та методологія лінгвістичних досліджень» входить до переліку обов'язкових компонентів освітньо-професійної програми Англійська та німецька мови (переклад включно) підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні за спеціальністю 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки, яка розроблена та внесена кафедрою германської філології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. Навчальна дисципліна «Організація та методологія лінгвістичних досліджень» входить до циклу навчальних дисциплін «1.1. Цикл загальної підготовки» за кодом ОК 2.

Програму навчальної дисципліни розроблено з урахуванням принципів гуманізації, демократизації та інклюзивності освітніх підходів і укладено на основі новітніх теоретичних здобутків і практичному досвіді в галузі укладання програм.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Організація та методологія лінгвістичних досліджень» є забезпечення базових знань з організації та методології наукових лінгвістичних досліджень, а саме: цілісне усвідомлення розмаїття термінологічного апарату лінгвометодології, детальне ознайомлення студентів із парадигмальним простором та теорією метода у лінгвістиці; формування у студентів базових навичок і розвиток умінь послуговуватися сучасними методами лінгвістичного аналізу, здійснювати необхідні алгоритми проведення лінгвістичного дослідження виходячи з поставленої мети та матеріалу та відбирати відповідний їм інструментарій.

Навчальна дисципліна спрямована на формування визначеної освітньо-професійною програмою **інтегральної компетентності, а саме:** здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **загальних компетентностей:**

ЗК-1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК-2. Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК-3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК-4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК-5. Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК-7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК-9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК-11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
ЗК-12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **фахових компетентностей:**

ФК-1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямах і школах.
ФК-3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
ФК-4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
ФК-5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.
ФК-6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
ФК-7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
ФК-13. Володіння здатністю наукової організації праці.
ФК-14. Вміння порівнювати норми та узуси мов, залучених у перекладі на рівні тексту, розрізняти та адекватно відтворювати у мовах оригіналу та перекладу поверхневу та глибинну структуру текстів, визначити вербальні та невербальні засоби передачі глибинних структур тексту у перекладацькій практиці.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни базується на опанованій студентами першого рівня вищої освіти інтегральній компетентності розв’язувати складні спеціалізовані задачі із застосуванням теорій та методів освітніх наук та на актуалізації опанованих в межах відповідної освітньо-професійної програми дисциплін: філософія, логіка, психологія, загальне мовознавство, основи наукових досліджень, історія мови, лексикологія, стилістика, практична та теоретична граматика, інтерпретація художнього тексту, методика викладання іноземних мов. Міждисциплінарний характер навчальної дисципліни «Організація та методологія лінгвістичних досліджень» зумовлений її зв’язками з такими суспільними науками, як наукознавство, соціологія,

дискурсологія, культурологія, антропологія, семіотика, теорія інформації та масової комунікації.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набутитакі результати навчання:

ПРН-1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН-2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН-3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН-4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН-5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН-7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН-8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

ПРН-9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН-10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН-11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН-12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН-13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН-15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН-16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН-17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

Після закінчення курсу студенти зможуть:

– застосовувати базові теоретичні знання (термінологічний апарат лінгвометодології, філософсько-методолгічні принципи сучасної лінгвістики) на практиці;

–здійснювати планування лінгвістичного дослідження з урахуванням ключових його стадій, визначати об'єкт і предмет лінгвістичного дослідження, обгрунтовувати його актуальність;

–виконувати практичні завдання, що потребують застосування інструментарію основних методів лінгвістичного аналізу;

–аналізувати мовні одиниці різних рівнів у площині дослідження різних наукових парадигм;

–опрацьовувати та інтерпретувати дані, отримані у результаті збору лінгвістичного матеріалу;

–описувати результати лінгвістичних досліджень та робити релевантні висновки.

4. Методи навчання та викладання. Студентоцентроване проблемно-орієнтоване навчання аудиторного та позааудиторного форматів, проєктна робота, самонавчання передбачають наступні методи навчання: інформаційно-рецептивні, пояснювально-ілюстративні, проблемно-пошукові, дослідницькі.

Форми викладання: лекції, семінари, практичні заняття в групах, самостійна робота на основі підручників та конспектів, електронних підручників.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
A	Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань.
B	Вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці.
C	Недостатньо повне засвоює навчальний матеріал, намагається застосовувати знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці. засвоєння матеріалу
Д	Володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам’ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв’язків, знайомий з основними поняттями навчального матеріалу.
E	Частково володіє навчальним матеріалом, не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та

	аргументації має елементарні нестійкі навички виконання завдання
F	Має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускається суттєві помилки.
FX	Не володіє навчальним матеріалом

Розподіл балів для заліку

Поточний контроль								Разом	Сума
Розділ 1		Розділ 2							
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8		
Поточний контроль									100
7	7	7	7	7	7	7	8	57	
Контроль самостійної роботи									
5	5	5	5	5	5	5	8	43	

Т 1.Т 2 ... Т 8 – теми розділів

5.1.Критерії оцінювання під час аудиторних занять.

5.1.1.Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Студент у повному обсязі викладає вивчений матеріал, дає правильні визначення понять, вільно послуговується науковою термінологією, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтувати свої судження, застосувати знання практично, навести свої приклади, опрацював різні джерела інформації і

	творчо використав їх при відповіді, виявляє здатність до оригінальних рішень, та вміння аргументовано висловлювати свою точку зору.
4 бали	Студент добре знає теоретичний матеріал, дає визначення понять, може обґрунтувати свої судження, може систематизувати набуті знання, володіє матеріалом при вирішенні практичних завдань. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки
3 бали	Студент відтворює навчальний матеріал, висвітлює його основний зміст, виявляє задовільні знання положень матеріалу, що обговорюється, наводячи приклади, не в змозі їх прокоментувати та зіставити з теоретичним підгрунтям. Не користується необхідною літературою. Викладення матеріалу не в повному обсязі, задовільне володіння теоретичним та практичним матеріалом.
2 бали	Студент відтворює навчальний матеріал, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування), не наводить прикладів. Не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки. Викладення матеріалу в малому обсязі, поверхневе володіння теоретичним та практичним матеріалом.
1 бал	Студент не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

5.1.2.Критерії оцінювання практичної самостійної роботи, що передбачена в межах теми семінарських занять:

5 балів Завдання повністю виконані без будь яких помилок, студент здатен прокоментувати логіку виконання завдання

4 бали Завдання повністю виконані, але з незначними помилками. Завдання виконані з деякими помилками, науковий метод лінгвістики був обраний вірно

3 бали Завдання виконані фрагментарно, без цілісного уявлення про мету застосування певного наукового методу

2 бали Завдання виконані частково, з помилками, з огляду на хибність застосування алгоритму наукового методу

1 бали Завдання виконані невірно з огляду на хибний науковий метод

0 балів Завдання не виконані.

5.1.3.Критерії оцінювання під час підсумкового контролю.

Залік отримує студент, який виконав усі види завдань, визначені у робочій програмі навчальної дисципліни й має достатню кількість балів (60 балів).

5.1.4. Критерії оцінювання проєктних завдань.
Критерії оцінювання доповіді із запропонованої тематики з мультимедійною презентацією

№	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1	Відповідність змісту доповіді заявленій темі, її композиційна цілісність та завершеність, релевантність висновків.	**2**
2	Ступінь розкриття предмету дослідження, наявність узагальнень, обсяг та якість опрацьованих інформаційних джерел	**2**
3	Структура та якість змістовного наповнення супровідної презентації, змістовність та наочність прикладів у роздатковому матеріалі.	**2**
4	Представлення та інтерактивність. Оформлення презентації (колір та шрифт слайдів, логічність їх послідовності, наявність помилок)	**2**

	Разом	**8**

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	**A**	**відмінно**
82 - 89	**B**	**добре**
74 - 81	**C**	
64 - 73	**D**	**задовільно**
60 - 63	**E**	
35-59	**FX**	**незадовільно з можливістю повторного складання**
1 - 34	**F**	**незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни**

6. Засоби діагностики результатів навчання

У відповідності з ОПП при оцінювання результатів навчання з дисципліни «Організація і методологія лінгвістичних досліджень» застосовується накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання якості виконання студентами всіх видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованих на опанування навчального навантаження з освітньої програми шляхом поетапного поточного контролю (залік).

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з дисципліни «Організація і методологія лінгвістичних досліджень» є усні відповіді студентів на семінарських заняттях, виконання індивідуальних завдань у письмовій формі в межах практичної самостійної роботи.

Питання до заліку:

1. Наукові парадигми лінгвістичного знання: порівняльно-історична парадигма, домінуючі методи та цілі дослідження.
2. Наукові парадигми лінгвістичного знання: системно-структурна парадигма, домінуючі методи та цілі дослідження.
3. Наукові парадигми лінгвістичного знання: антропоцентрична парадигма, домінуючі методи та цілі дослідження.
4. Синергетична парадигма. Принципи методології синергетики взагалі та лінгвосинергетичного підходу зокрема.
5. Основні лінгвістичні принципи: експланаторність та експансіонізм.
6. Основні лінгвістичні принципи: антропоцентризм та фунціоналізм.
7. Поняття метода, методики і методології лінгвістичних досліджень. Методологічна основа лінгвістичного аналізу.
8. Основні стадії (етапи) наукового лінгвістичного дослідження: наукова тема, наукова мета, гіпотеза, експеримент, зведення та теоретичний аналіз результатів.
9. Інформаційне забезпечення лінгвістичних досліджень: наукова інформація, джерела наукової лінгвістичної інформації, особливості обробки теоретичної інформації.
10. Підходи до класифікації наукових методів.
11. Загально-наукові методи дослідження, характеристика кожного.
12. Конкретно-наукові лінгвістичні методи дослідження.
13. Дескриптивний метод та його прийоми.
14. Валентнісний аналіз.
15. Методика аналізу за безпосередніми складниками.
16. Методи зіставного вивчення мов
17. Метод компонентного аналізу. Теоретичне підгрунтя формування методу та його цілі.
18. Основні види сем, функції кожної.
19. Метод укладання семантичних полів.
20. Метод концептуального аналізу, його мета і завдання.

21. Основні методики аналізу концепту.
22. Метод фреймового моделювання: цілі, етапи, термінологічний апарат.
23. Метод контекстуального аналізу. Типи контекстів.
24. Метод інтертекстуального аналізу. Типи інтертекстуальних зв'язків.
25. Метод дискурс-аналізу: термінологічний апарат.
26. Рівні дослідження дискурсу та його елементи.
27. Метод конверсаційного аналізу: базові передумови, основні етапи, термінологічний апарат, труднощі здійснення

Варіант індивідуального завдання:

- Підготуйте проєкт з мультимедійною презентацією, в межах запропонованих тем.

7. Програма навчальної дисципліни

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. ***Організація наукової діяльності у вищому навчальному закладі. Методологічні засади лінгвістичних досліджень.***

Тема 1. Загальні відомості про науку як вид пізнавальної діяльності. Поняття, зміст та функції науки, її об'єкт, предмет. Особливості процесу пізнання, його рушійні сили та парадокси, структура. Критерії науковості знання. Історичні етапи становлення та розвитку науки як одного з видів пізнавальної діяльності людини. Особливості сучасної науки. Класифікація науки, характеристика та взаємозв'язок її структурних компонентів. Суб'єкти наукової роботи і діяльності у вищому навчальному закладі. Організація вузівської науки. Види і форми науково-дослідної роботи. Система управління науково-дослідною роботою

Тема 2. Парадигмальний простір та методологія лінгвістики. **Організація лінгвістичних досліджень.** Поняття наукової парадигми. Механізм зміни наукових парадигм та теорія наукових революцій за Т. Куном. Наукові парадигми лінгвістичної науки. Основні лінгвістичні принципи сучасної наукової парадигми. Загальні філософсько-методологічні принципи сучасної лінгвістики. Загальнонаукова та конкретно-наукова методологія. Критерії класифікації наукових лінгвістичних методів. Основні етапи та вимоги до проведення лінгвістичного дослідження. Інформаційне забезпечення лінгвістичних досліджень

Розділ 2. ***Конкретно-наукова методологія наукового лінгвістичного простору.***

Тема 3. Методи структурної лінгвістики. Внутрішня та зовнішня лінгвістика. Цілі та алгоритм дескриптивного методу. Таксономічний опис як встановлення класів мовних одиниць та їх ієрархічних зв'язків. Метод валентнісного аналізу. Основні валентнісні типи, їх структура. Дистрибутивний метод. Типи мовної дистрибуції. Здійснення аналізу за безпосередніми складниками. Вимога експланаторності до динамічного опису мови. Вимога повноти таксономії в рамках структурної парадигми лінгвістичних досліджень.

Тема 4. Методи семантичного аналізу. Компонентний аналіз та семантична структура слова. Види лексико-семантичних значень слова. Цілі компонентного аналізу. Види сем. Семна ієрархія. Допоміжні методи семантичного аналізу: метод словникових дефініцій. Системно-парадигматичні зв'язки. Метод укладання семантичних полів. Теорія семантичного поля та його структура. Типологія семантичних полів.

Тема 5. Методи когнітивного аналізу. Концептуальний аналіз. Сутність та диференційні ознаки концепту. Модель концептуального аналізу (за В.А. Масловою). Методики аналізу концепту. Встановлення національно-культурної специфіки концепту. Метод фреймового моделювання. Фрейм як структура даних.Типи фреймів. Представлення знань через матрицю доменів. Фрейми та сценарії як інструменти моделювання концептів.

Тема 6. Методи аналізу художнього тексту. Контекстуальний аналіз. Визначення контексту. Типи контекстів. Основні етапи проведення контекстуального аналізу. Відмінність між інтерпретаційним і стилістичним аналізом тексту. Інтертекстуальний аналіз. Наукові підходи до трактування інтертекстуальності. Основні типи інтертекстуальних відносин.

Тема 7. Методи комунікативно-функціонального аналізу. Метод дискурс-аналізу. Визначення поняття дискурсу. Діалектика тексту та дискурсу. Провідні методологічні підходи до аналізу усного та письмового дискурсу. Структура змісту дискурсу. Текстова організація дискурсу. Дискурсивний аналіз тексту. Конверсаційний аналіз: мета, базові передумови. Основні етапи проведення та проблемні питання. Проблема вибора спостерігача. Основні складники діалогу. Типи комунікативних ходів. Основні характеристики ад'яцентних пар.

Тема 8. Найвидатніші лінгвістичні розвідки: діахронічний аспект (приналежність до наукової парадигми, термінологічний апарат, постулати, категорії, принципи дослідження, гіпотези, наукові теорії) Підготовка проєктного завдання із запропонованого списку вчених-лінгвістів та їх наукової спадщини.

7.2.Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Консульт	Самост.р		Лекції	Практ.	Консульт	Самост.р
Розділ 1. Організація наукової діяльності у вищому навчальному закладі. Методологічні засади лінгвістичних досліджень.										
Тема 1. Загальні відомості про науку як вид пізнавальної діяльності	11	2	2		7		2	2		10
Тема 2. Парадигмальний простір та методологія лінгвістики. Організація лінгвістичних досліджень.	14	4	2	1	7					10
Разом за Розділ 1	25	6	4	1	14		2	2		20
Розділ 2 Конкретно-наукова методологія наукового лінгвістичного простору.										
Тема 3. Методи структурної лінгвістики.	11	2	2		7		2	2		10
Тема 4. Методи семантичного аналізу.	10	1	2		7					10
Тема 5. Методи когнітивного аналізу.	11	1	2		8					10
Тема 6. Методи аналізу художнього тексту.	10	1	2		7					10
Тема 7. Методи комунікативно-функціонального аналізу.	11	1	2	1	7					10
Тема 8. Найвидатніші лінгвістичні розвідки: діахронічний аспект.	12		2		10					12

Підготовка проєктного завдання										
Разом за Розділ 2	65	6	12	1	46		2	2		62
Усього годин	90	12	16	2	60		4	4		82

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Поняття науки та її нормативне регулювання	2	2
2	Парадигмальний простір та теорія метода у лінгвістиці	2	
3	Філософська методологія та принципи організації лінгвістичних досліджень	2	
4	Методи лінгвістичних досліджень та їх класифікація. Структурні методи.	2	2
5	Методи семантичного та когнітивного аналізу	2	
6	Методи аналізу художнього тексту та комунікативно-функціонального аналізу	2	
Разом		12	

Теми семінарскьих занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Теоретичні засади наукознавства	2	2
2	Парадигмальний простір та теорія метода у лінгвістиці	2	
3	Конкретно-наукові (емпіричні) методи лінгвістичного дослідження: структурні методи лінгвістичного аналізу	2	2
4	Конкретно-наукові (емпіричні) методи лінгвістичного дослідження: методи семантичного аналізу	2	
5	Конкретно-наукові (емпіричні) методи лінгвістичного дослідження: методи когнітивного аналізу	2	
6	Конкретно-наукові (емпіричні) методи лінгвістичного дослідження: методи аналізу художнього тексту	2	
7	Конкретно-наукові (емпіричні) методи лінгвістичного дослідження: методи комунікативно-функціонального аналізу	2	
8	Проєктне завдання	2	
Разом		16	

Самостійна робота.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Тема 1	Підготовка до занять, робота з конспектом та науковою літературою. Презентувати історичні етапи становлення та розвитку науки як одного з видів пізнавальної діяльності людини. Прокоментувати класифікацію науки, охарактеризувати взаємозв'язок її структурних компонентів. Суб'єкти наукової роботи і діяльності у вищому навчальному закладі. Виконання практичного завдання до Семінарського заняття №1	7	10
Тема 2	Підготовка до занять, робота з конспектом та науковою літературою. Пояснити механізм зміни наукових парадигм та теорія наукових революцій за Т. Куном. Охарактеризувати наукові парадигми лінгвістичної науки. Основні лінгвістичні принципи сучасної наукової парадигми. Загальні філософсько-методологічні принципи сучасної лінгвістики. Виконання практичного завдання до Семінарського заняття №2	7	10
Тема 3	Підготовка до занять, робота з конспектом та науковою літературою. Основні валентнісні типи, їх структура. Дистрибутивний метод. Типи мовної дистрибуції. Здійснення аналізу за безпосередніми складниками. Виконання практичного завдання до Семінарського заняття №3	8	10
Тема 4	Підготовка до занять, робота з конспектом та науковою літературою. Системно-парадигматичні зв'язки. Метод укладання семантичних полів. Теорія семантичного поля та його структура. Типологія семантичних полів. Виконання практичного завдання до Семінарського заняття №4	8	10
Тема 5	Підготовка до занять, робота з конспектом та науковою літературою. Модель концептуального аналізу (за В.А. Масловою). Описати різні методики аналізу концепту. Фрейми та сценарії як інструменти моделювання концептів. Виконання практичного завдання до Семінарського заняття №5	7	10
Тема 6	Підготовка до занять, робота з конспектом та науковою літературою. Основні етапи проведення контекстуального аналізу. Відмінність між інтерпретаційним і стилістичним аналізом тексту. Інтертекстуальний аналіз. Наукові підходи до трактування інтертекстуальності. Виконання практичного завдання до Семінарського заняття №6	8	10
Тема 7	Підготовка до занять, робота з конспектом та науковою літературою. Діалектика тексту та дискурсу. Провідні методологічні підходи до аналізу усного та письмового дискурсу. Проблема вибора спостерігача під час конверсаційного аналізу. Основні характеристики ад'яцентних пар. Виконання практичного завдання до Семінарського заняття №7	7	10
Тема 8	Підготовка проєктного завдання із запропонованого списку вчених-лінгвістів та їх наукової спадщини.	8	12

Разом		60	82

8.Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. К.: АБУ, 2002. 480 с.: іл.
2. Дащенко Н. Лінгвістика тексту й основи лінгвоаналізу: методичні рекомендації. Тернопіль, 2002. – 63 с.
3. Єріна А.М., Захожий В.Б., Єрін Д.Л. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 212 с.
4. Иванова Л.П. Методы лингвистических исследований. – Киев: ИСИО, 1995.
5. Ковалик І. І., Мацько Л. І., Плющ М. Я. Методика лінгвістичного аналізу тексту. К.: Вища школа, 1984. 120 с.
6. Кочерган М. П. Загальне мовознавство: підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих закладів освіти. К.: Видавничий центр «Академія», 2006. 368 с.
7. Крупа М. Лінгвістичний аналіз художнього тексту. Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. 416 с.
8. Мартинюк А. П. Основи наукових досліджень у лінгвістиці: Навчально-методичний посібник. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. 40 с.
9. Мосейчук О.М. Методи проведення лінгвістичних досліджень. Житомир: ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – 75с.
10. Сиденко В.М., Грушко И.М. Основы научных исследований. Харків: Вища школа, 2002. 200 с.
11. Шепель Ю.О. Основи наукових досліджень у лінгвістиці: Навчально-методичний посібник. Дніпро: ДНУ імені О. Гончара. 2017. 40с.
12. Harris Z. S. Methods in Structural Linguistics. Chicago: University of Chicago Press, 1951. 384 p.
13. Hockett C. F. A Course in Modern Linguistics. New York: MacMillan, 1998. 7th edition. 621 p.
14. Hornby A.S. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. Oxford University Press, 2005. 1944 p.
15. Longman Dictionary of English Language and Culture. Longman, 1999.

Додаткові:

1. Бацевич Ф. С., Кочан І. М. Лінгвістика тексту: підручник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 316 с.

2. Краснобокий Ю.М., К.М. Лемківський. Словник-довідник науковця-початківця. К.: НМЦВО, 2001. 72 с.
3. Лудченко А. А., Лудченко Я. А., Примак Т. А. Основы научных исследований: Учеб. Пособие / Под ред. А. А. Лудченко. К.: О-во „Знання" КОО, 2002. 114 с.
4. Наринян А.Р. Основы научных исследований. Учебное пособие для вузов. К.: 2002. 112 с.
5. Шейко В. М., Кушнаренко Н. М. Організація та методика науково-дослідної діяльності: Підручник. - 2-ге вид., перероблено і доповнено. К.: Знання-Пресс, 2002. 295 с.
6. Жаботинская С.А. Концептуальный анализ: типы фреймов. *Вісник Черкаського університету*. 1999. Вип. 11. С. 12-25.
7. Кухаренко В. А. Текст як комунікативна одиниця. Інтерпретація тексту: підруч. для студ. старш. курсів ф-тів англ. мови. Вінниця: Нова книга, 2004. С. 72–94.
8. Почепцов Г. Г. (мол.) Теорія комунікації. К.: Наукова думка, 1996. 175с.
9. Приходько Г. І. Оцінка і комунікація: посібник. Вінниця, 2013. 168 с.
10. Селиванова Е.А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации: Монографическое учебное пособие. К.: ЦУЛ, "Фитосоциоцентр", 2002. 336 с.
11. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

Не має потреби

10. Академічна доброчесність.

Відповідно до Кодексу Академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка учасники освітнього процесу повинні:

1) діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики;
2) самостійно виконувати навчальні завдання;
3) коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей;
4) надавати достовірну інформації про результати власної навчальної, наукової, творчої діяльності;
5) усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, оцінювати приклади людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності;

6) давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами.

Вимоги до викладача:

1. Дотримування правил корпоративної культури.
2. Виконання вимог «Кодексу академічної доброчесності».
3. Надання якісних знань і умінь, формування компетентностей, необхідних для успішного виконання професійних обов'язків.
4. Об'єктивно оцінювати знання студентів.

Вимоги до студентів:

1. Виконання вимог «Кодексу академічної доброчесності».
2. Активна участь в усіх видах робіт, які передбачені курсом «Практика усного та писемного мовілення»
3. Самостійне та добросовісне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю.
4. Обов'язкове виконання домашніх завдань, написання письмових робіт, тематичних контрольних робіт та завдань у межах самостійної роботи.
5. Обов'язкова підготовка до занять.
6. Обов'язкова присутність і активна участь на всіх заняттях.
7. Участь в усіх видах контролю сформованості іншомовної професійної комунікативної компетеності.
8. Недопустимість пропусків запізнень на заняття.
9. Недопустимість користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат.